

Wystawa „Siarka z piekła rodem” w Muzealnej Izbie Górnictwa Kruszcowego w Miedziance

Jedną z form udostępniania zbiorów i materiałów zgromadzonych w Muzeum Geologicznym Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego (PIG-PIB) jest działalność wystawiennicza. Prowadzona w muzeum w Warszawie, ale również w innych ośrodkach muzealnych i edukacyjnych w całym kraju, stanowi podstawowy środek oddziaływania na zwiedzających. Bogactwo i unikatowość zbiorów pozwala na organizowanie wystaw o szerokiej tematyce geologicznej, a ekspozycje czasowe dają możliwość zaprezentowania okazów na co dzień niedostępnych dla publiczności, bo przechowywanych w magazynie zbiorów muzealnych.

W ramach współpracy PIG-PIB z Centrum Kultury i Sportu w Chęcinach 12 maja br. w Muzealnej Izbie Górnictwa Kruszcowego w Miedziance została otwarta wystawa pt. „Siarka z piekła rodem”, przygotowana przez Muzeum Geologiczne. W uroczystości uczestniczył burmistrz gminy i miasta Chęciny Robert Jaworski, dyrektor Centrum Kultury i Sportu w Chęcinach Renata Janusz, kierownik Muzeum Geologicznego PIG-PIB Włodzimierz Mizerski, radni gminy, przedstawiciele powiatu kieleckiego, dawni górnicy kopalni na Miedziance, dyrektorzy lokalnych szkół i młodzież szkolna i liczni inni goście.

Od tysiącleci siarka, roztaczająca wokół siebie charakterystyczną woń, była znajdowana w sąsiedztwie kraterów wulkanicznych, kierowała ludzkie wyobrażenia w stronę piekielnych otchłani.

Na ekspozycji zaprezentowano jeden z najdłuższych znanych człowiekowi pierwiastków chemicznych, który odegrał istotną rolę w rozwoju cywilizacji i ma kluczowe znaczenie dla dzisiejszego przemysłu. Omówiono zastosowanie tego surowca w przemyśle oraz metody jego pozyskiwania zarówno w przeszłości, jak i obecnie. Dużo miejsca poświęcono siarce rodzimej, bo choć dziś w Polsce pozyskuje się ją tylko w Kopalni Siarki Osiek, to złoża z okolic Tarnobrzega, udokumentowane dzięki badaniom prof. dr. inż. Stanisława Pawłowskiego, pracownika Państwowego Instytutu Geologicznego, przez wiele lat stanowiły bardzo ważną i dochodową dla państwa gałąź przemysłu.

Część plansz poświęcono siarce jako pierwiastkowi, jej właściwościom chemicznym i fizycznym oraz związkom występującym naturalnie w przyrodzie – siarczkom i siarczanom. Jednak głównym elementem wystawy są wyjątkowej urody okazy, które pochodzą przede wszystkim z krajowych kopalń siarki. Oprócz nich są również prezentowane minerały z innych miejsc na świecie, takich jak Maroko, Rumunia i Francja. Na wystawie znalazły się oka-

zy siarki o barwie cytrynowej i miodowej, o dużych dobrze wykształconych kryształach, jak również siarki pylastej. Wśród siarczanów zaprezentowano niebieski anhydryt oraz gips w jego licznych bardzo ozdobnych formach, takich jak „róża pustyni” czy „jaskółczy ogon”. Siarczany strontu i baru (celestyn i baryt) rozświetliły gabloty różnorodnie wykształconymi kryształami – od bezbarwnych do ciemnomiodowych. Wystawę minerałów uzupełniają siarczki, a więc efektowniej prezentujące się okazy o metalicznym połysku – od złotawego pirytu i chalkopirytu po ciemno-olowianoszarą galenę.

Wystawa „Siarka z piekła rodem” to kolejna już ekspozycja przygotowana przez Muzeum Geologiczne i zaprezentowana w Muzealnej Izbie Górnictwa Kruszcowego. W roku ubiegłym można było zwiedzać wystawę „Skamieniałości kluczem do przyszłości – amonity – władcy pradawnych mórz”, na której zaprezentowano skamieniałości różnorodnej fauny morskiej, m.in. ramienionogi, ślimaki, małże, koralowce, gąbki i szkarłupnie. Głównym jej elementem były jednak amonity pochodzące z utworów jury Gór Świętokrzyskich, Jury Krakowsko-Wieluńskiej, Niecki Nidziańskiej, Wyżyny Lubelskiej i Roztocza oraz okolic Opola. Wielkoformatowe wydruki panoram toni morskiej sprzed milionów lat stanowiły atrakcyjne tło dla okazów. Na wystawie pokazano eksponaty ze zbiorów Muzeum Geologicznego, a istotną jej część stanowiły okazy z kolekcji Adriana Kina, która była prezentowana również w muzeum PIG-PIB w Warszawie oraz Muzeum Ziemi Wieluńskiej w Wieluniu.

Udostępniając z własnych zbiorów okazy na ekspozycje przygotowywane przez różne instytucje w kraju i zagranicą, organizując wystawy czasowe na terenie instytutu, a także w innych muzeach i jednostkach kulturalnych, przyczyniamy się do poszerzenia wiedzy geologicznej, rozbudzania zainteresowania tą dziedziną nauki oraz szerokiej promocji dorobku naukowego PIG-PIB. Dzięki temu mamy wpływ na kształtowanie postaw społecznych sprzyjających ochronie naszego dziedzictwa przyrodniczego.

Realizacją wystawy oraz przygotowaniem tekstów zajmowali się: Izabela Olczak-Dusseldorp, Monika Krzeczynska, Elżbieta Jackowicz, Marlena Świło, Krystyna Wołkiewicz, Włodzimierz Mizerski.

Wystawę „Siarka z piekła rodem” można zwiedzać do czerwca 2017 r. od poniedziałku do soboty w godzinach 10.00–17.00.

*Izabela Olczak-Dusseldorp,
Monika Krzeczynska & Marlena Świło*